

δαχτυλίδωμα τό, Κρήτ. (Κίσ. κ.ά.) —Λεξ. Δημητρ. (εἰς λ. δακτυλίδωμα) δαχτυλίδουμα Λυκ. (Λιβύσσ.) κ.ά. δαχτ'λίδουμα Μακεδ. ("Ολυμπ.) κ.ά.
Ἐκ τοῦ ρ. δ α χ τ υ λ ῖ δ ὠ ν ω.

1) Ἡ τελετὴ τοῦ ἀρραβῶνος, ἡ μνηστεία Κρήτ. (Κίσ. κ.ά.) Λυκ. (Λιβύσσ.) Μακεδ. ("Ολυμπ.): Ὁ δαχτυλίδουμά τζη θὰ ν' ἔρθη καὶ ἡ θεὰ τση ἀπὸ τὴν Ἀμερικὴ Κίς. Συνών. βλ. εἰς λ. ἀ ρ ρ α β ὠ ν ᾱ δ ῖ α καὶ δ α χ τ υ λ ῖ δ ῖ σ μ α.
2) Ἡ προσαρμογὴ μικρῶς μεταλλίνης στεφάνης, οἷον δακτύλου, εἰς κυλινδρικὸν ἐπίμηκες ἀντικείμενον ἢ ἐργαλεῖον, οἷον ἄξονα μηχανῆς, βακτηρίαν κ.τ.τ., πρὸς ἐνίσχυσιν τῆς ἀντοχῆς ἢ πρὸς συγκάλυψιν φθορᾶς ἢ καὶ πρὸς διακόσμησιν Λεξ. Δημητρ.: Ἡ λαβὴ τῆς ὀμπρέλας κουνιέται καὶ θέλει δαχτυλίδωμα. Χωρὶς δαχτυλίδωμα θὰ φαρωθῇ ἡ μύτη τοῦ μπιστουνηοῦ. 3) Ἡ ὑπὸ χρυσοῦργου τοποθέτησις καὶ ἐφαρμογὴ δακτυλιοῦ ἐπὶ δακτύλου Λεξ. Δημητρ.: Νὰ μοῦ κἀνῃς δαχτυλίδωμα τοῦ ρουμπινιοῦ νυχᾶτο.

δαχτυλιδώνω Κάμπ. Κάσ. Κρήτ. (Σέλιν. κ.ά.) Νάξ. (Ἀπύρανθ. Δανακ.) δαχτυλιδών-νω Κύπρ. δαχτυλιώνω Κάμπ. ἄχτυλιδώνω Κάμπ. ἄχτυλιώνω Κάμπ. Μετοχ. δαχτυλιωμένη Κάμπ.

Ἐκ τοῦ οὗς. δ α χ τ υ λ ῖ δ ι.

1) Θέτω δακτύλιον περὶ τὸν δάκτυλον Κύπρ. Ἡ μετοχ. δαχτυλιδωμένες, ἐπὶ δακτύλου, ὁ φέρων δακτύλιον Κύπρ. — Χ. Παλαῖς., Ἑλληνοβουλγ. πόλεμ., 8: Ποίημα.

Ἡδρασιν ὀφκιά τῶν γυναικῶν καὶ σχολαζικωμένα, δαχτύλια ὀλοαίματα καὶ δαχτυλιωμένα (ὀφκιά = ὄτα) Χ. Παλαῖς., ἐνθ' ἄν. 2) Μνηστεύω, θέτω τὸν δακτύλιον ἀρραβῶνα Κάμπ. Κάσ. Κρήτ. (Σέλιν. κ.ά.) Νάξ. (Ἀπύρανθ.): Ἐδαχτυλιδώσεγε τὸ νῖδ' ἀνδρὸς μετὰ τὴν Ἑλένη Κρήτ. Τὴν ἑδαχτυλιδώθηκε (ἐμνηστεύθη μετ' αὐτῆς) αὐτόθι. || Ἄσμ.

Κρουφὰ περιρρίζουσι, κρουφὰ συναπατεῖνται, κρουφὰ ἄχτυλιώνονται, κρουφὰ γλυκοφιλεῖνται Κάμπ. Ἡ μετοχ. δαχτυλιωμένη = ἡ μεμνηστευμένη ἐνθ' ἄν. 3) Λαμβάνω τὸ σχῆμα δακτύλου, ἐπὶ τριχῶν κόμης καὶ μύστακος Νάξ. (Δανακ.): Ἄσμ.

Δὲ ῥέγομι' ἀποπάνω σου ὥσαν τὰ κατσαρά σου, ἀπὸ δαχτυλιδώνουνης ῥ' τὰ καμαρόφρουδά σου.

δαχτυλίδωση ἡ, Κρήτ. (Κίσ. Σέλιν. κ.ά.)

Ἐκ τοῦ ρ. δ α χ τ υ λ ῖ δ ὠ ν ω.

Δ α χ τ υ λ ῖ δ ὠ μ α 1, τὸ ὅπ. βλ., ἐνθ' ἄν.: Ὁ δαχτυλίδωση δὲ θὰ κάμουνε γλέδι, παρὰ ῥ' τὴ στεφανώση, ἀπὸ θάν' εἶναι περασμένα τὰ χρόγια τ' ἀφένῃ τση (τὰ χρόγια = τὸ ἐτήσιον μνημόσυνον, τ' ἀφένῃ τση = τοῦ πατέρως τῆς) Κίσ.

δαχτυλιδωτικός ἐπίθ. Κρήτ. (Σέλιν. κ.ά.) Θηλ. δαχτυλιδωτικιά Κρήτ. (Σέλιν. κ.ά.)

Ἐκ τοῦ ἐπίθ. δ α χ τ υ λ ῖ δ ὠ τ ὁ ς καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -ι κ ο ς.

Ὁ μνηστήρ: Ἄσμ.

Ὁμορφο τότε θέλω ῥ'ὼ τὸ δαχτυλιδωτικό μου Σέλιν.

δαχτυλιδωτός ἐπίθ. Κρήτ. Νάξ. (Ἀπύρανθ.) —Λεξ. Μπριγκ. Βλαστ., 411 Δημητρ. βαχτυλιωτός Κάμπ. Κάσ. Ἐκ τοῦ ρ. δ α χ τ υ λ ῖ δ ὠ ν ω.

1) Ὁ ἔχων σχῆμα δακτυλίου, ὁ δακτυλιοειδὴς Κάμπ.

Κάσ. Κρήτ. Νάξ. (Ἀπύρανθ.) —Λεξ. Μπριγκ. Δημητρ.: Ἄσμ.

Ἀνάθεμα μ', ἂν εἶδα ῥ'ὼ κορμί σὰν τὸ κορμί σου καὶ μέση δαχτυλιωτὴ ὥσαν τὴν ἐδική σου Κρήτ.

Μάθια καὶ φρούδια τορνευτὰ καὶ μύτη κοδυλένια, στόμα μου δαχτυλιωτὸ καὶ γλῶσσα ζαχαρένια Ἀπύρανθ.

Ὁμορφοκαωμένο μου, βεργὶ μελιτωμένο τσαὶ μέση βαχτυλιωτὴ, τὸν νοῦμ' μοῦ ῥ'χεις παρμένο Κάμπ. 2) Ὡς οὗς., ὁ μνηστήρ καὶ θηλ., ἡ μνηστὴ Κρήτ. —Λεξ. Βλαστ., 141.

δαχτυλίζω Κάσ. Πελοπ. (Λεῦκτρ.) Πόντ. (Χαλδ. κ.ά.) δαχτ'λίζου Θράκ. (Αἰν.) Μακεδ.

Ἐκ τοῦ Ἑλληνιστ. δ α χ τ υ λ ῖ ζ ω.

1) Δεικνύω διὰ τοῦ δακτύλου Κάσ.: Ἄσμ.

Πὰς κ' ἔχω μάδια γιὰ νὰ ὦ, χεῖλη γιὰ νὰ μιλήσω, πὰς κ' ἔχω χεροάχτυλα, νὰ σοῦ τὸδ-δαχτυλίσω; (πὰς = μήπως). 2) Ἀπτομαι ἀσελγῶς διὰ τοῦ δακτύλου τῆς ἑδρας τινός, καταδαχτυλίζω Θράκ. (Αἰν.) Συνών. ἀ γ γ ῖ ζ ω Α 4β, κ ω λ ο δ α χ τ υ λ ῖ ζ ω, β ᾱ ν ω κ ω λ ο δ ᾱ χ τ υ λ ο. β) Ὑψὼ τὸν μέσον δάκτυλον πρὸς ὕβριν Μακεδ. 3) Ἀναδεύω τι διὰ τοῦ δακτύλου, συνήθως ἑδесμα, διὰ νὰ τὸ γευθῶ Πόντ. (Χαλδ. κ.ά.): Δαχτυλίζ' τὸ φαγεῖν. β) Καθαρίζω τι, συνήθως τὴν ρῖνα διὰ τοῦ δακτύλου Πόντ. (Χαλδ. κ.ά.): Δαχτυλίζ' τὸ μυτίν ἄτ'. 4) Ἀμέλγω διὰ τῶν δακτύλων πρόβατον ἢ αἶγα Πελοπ. (Λεῦκτρ.): Ὅλες οἱ προβάτες δαχτυλίζονται.

δαχτυλίνα ἡ, ἀμαρτ. δαχτ'λίνα Στερελλ. (Ἀράχ. Δεσφίν.)

Ἐκ τοῦ οὗς. δ ᾱ χ τ υ λ ο καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -ῖ ν α. Δάκτυλος μεγαλύτερος τοῦ συνήθους ἐνθ' ἄν.: Ἐχ' κᾶτι δαχτ'λίνας σὰν Παντοκράτορας Στερελλ. (Ἀράχ.) Συνών. δ α χ τ υ λ ᾱ ρ α.

δαχτυλιστὰ ἐπίρρ. (Πελοπ. Λεῦκτρ.)

Ἐκ τοῦ ἀμαρτ. ἐπίθ. δ α χ τ υ λ ῖ σ τ ὁ ς.

Ὁ τρόπος διὰ τοῦ ὁποῦ ἀμέλγονται διὰ τῶν δακτύλων τὰ αἰγοπρόβατα: Αὐτὴ ἡ γίδα, ἡ τσιβουροβύζα, ἀρμέγεται δαχτυλιστὰ.

δαχτυλίτσα ἡ, Πόντ. (Οἰν.) δαχτυλίτσα Πόντ. δαχτ'λίτσα Στερελλ. (Αἰτωλ.) δαχτ'λίτσα Στερελλ. (Αἰτωλ.) Ἀρτοτ.)

Ἐκ τοῦ οὗς. δ ᾱ χ τ υ λ ο καὶ τῆς ὑποκορ. καταλ. -ῖ τ σ α. Ὁ μικρὸς δάκτυλος ἐνθ' ἄν.: Ἦταν κομμιέν' ἡ δαχτ'λίτσα τ' Στερελλ. (Ἀρτοτ.) Θὰ κόψου τ' δαχτ'λίτσα σ' νὰ στάξ' λίγου αἶμα Στερελλ. (Αἰτωλ.) Ἀς σοῦ μωρίου σου τὴ δαχτυλίτσα νὰ κόψης λίτθικο καὶ νὰ στάξῃ ἕναν τρίχα γαῖμαν ἀπάνου ῥ' σὴ γλῶσσα μου νὰ γίνωμαι καλὰ (μωρίον = μωρόν, βρέφος, λίτθικος = ὀλιγίτσικος, ὀλιγοστός. Ἐκ παροιμιομ.) Πόντ. (Οἰν.)

δαχτυλίτσι τό, Καππ. (Τελμ.)

Ὑποκορ. τοῦ οὗς. δ ᾱ χ τ υ λ ο διὰ τῆς παραγωγ. καταλ. -ῖ τ σ ι.

Δ α χ τ υ λ ᾱ κ ι 1, τὸ ὅπ. βλ.: Ἄσμ.

Ἐλεψε τοῦ μικροῦ τοῦ Κωνσταντίνου τὸ μικρὸ τὸ δαχτυλίτσι.

